

У Србији је што-шта другачије но што изгледа, а често је медијска слика сасвим супротна од реалности. Србија некада медијски изгледа као да је изашла из филма „Труманов шоу“ у коме је креиран један лажни телевизијски свет. Кад се у целом свету чују изјаве пуне страха и панике око надолazeћег глобалног финансијског цунамија који може да опустоши земљу, само се код нас може чути како је то велика шанса за земљу и како нас (ваљда само нас) „то“ неће ни окрзнути. Кад у целом свету стаје аутоиндустрија (а многи су „на принудном одмору“) а нарочито Фијат, само нама то нема никакве везе са реалношћу планова у Крагујевцу. Шта рећи тек о агресивној кампањи оспоравању гасног споразума пуној искривљавања и обмана или промоцији „Војводине републике“ као нечег корисног за све грађане. Чини нам се да се једино овде могла тако истрајно узгајати медијска нада у то да ће победа Обама на изборима побољшати наш положај око Косова иако су он и његов тим давали супротне изјаве. Нигде осим овде се национални пораз у виду прихватања Еулекса, који трасира пут косовске независности, може називати нашом дипломатском победом, а кључни доказ за то је што се ето и Албанци инате. То нас подсећа на оно Милошевићево проглашење победе после бомбардовања и окупације Косова. Орвеловски речено – пораз је победа, рат је мир, економско пропадање је благостање...

Србија је добила новог „јунака“

У занимљив пројекат медијског „преокретања“ читавог имиџа сигурно спада и прича о младом министру спољних послова Јеремићу Вуку. Он је од јапијевског министра проевропске и пронатовске оријентације преко ноћи постао „љути патриота“ који даје оштре изјаве, покреће тужбу против Хрватске, бори се за Косово „свим расположивим дипломатским средствима“ и у скупштини УН остварује ни мање ни више но „велику дипломатску победу“. У Штерну је дао интервју у којем је „скандалозно“ изјавио како је Србија „испоручила 44 од 46 оптуженика српске националности, а изручићемо и преостала два. Из Брисела, међутим, нема апсолутно никаквих позитивних сигнала, и то ме брине. Пријем Србије у ЕУ је 'стављен на лед'. („Штерн“, 05. децембар 2008, „Танјуг“). Шта је у тој изјави спорно није нам јасно, но она је дочекана од неких са запада, попут Кацина, као ратоборна српска реторика, али и од неких домаћих грађаниста била је дочекана на нож (Пешчаник због тога назва министра „арогантом незналицом“).

Млади министар спољних послова је давао оштрије изјаве и реаговао на овакве кациновске провокације или пак на хрватску хистерију око одлуке о надлежности међународног суда о тужби Загреба против Београда. Чак је отишао дотле у свом новооткривеном евроскептицизму да је изјавио како би Србија вероватно прекинула процес евроинтеграција ако би се од нас тражило да признамо независно Косово. Неки мање упућен би могао да се ишчуђава како су сад бивши радикалски прваци постали „роевропске снаге“ а млађани јапи-министар глобалистичке оријентације опасан националиста кога се стиде у *Пешчанику*. Медији су тако, што позитивном што „негативном“ кампањом, представили Јеремића Вука у новог постмодерног хероја и малтене новог браниоца Косова.

Политичка позадина медијске травестије

Шта је заправо позадина ове медијске трансформације и неочекиваног „напада“ патриотизма и државотворности код министра Јеремића? Само наивни или они који кокетирају са министровом политичком опцијом могу у томе видети заиста елементе промене политике, јер суштинску промену нико иоле упућен у политичка збивања Србије ни не очекује. Какву нову политику можемо очекивати када је пристајање на долазак Еулекса „пузајуће признање“ независности Косова кроз спровођење Ахтисаријевог плана. Даље, контратужба против Хрватске је потез у изнудици, а не стратешка политика у којој се прекида досадашњи мазохистички однос према Загребу. Међународни суд правде себе је прогласио надлежним за тужбу Хрватске против Србије за геноцид а министар Јеремић је реаговао најављујући контратужбу помињући и 250 хиљада Срба протераних из Крајине, али и историјски контекст српског страдања у Хрватској од времена Другог светског рата, што је било нарочито медијски ефектно.

Но, осим тог вербалног патриотизма, односи са Хрватском су сасвим нормални и не може бити ни речи чак ни о притиску на „суседа“ да повуче циничну тужбу и учини нешто по питању масовнијег повратка избеглих Срба. И на крају, прилично је проблематичан ефекат „великог успеха у Скупштини УН“ око иницијативе о покретању поступка око провере легалности признања сецесије дела државе, који је неутралисан срамотним црногорским признањем косовске независности. Све у свему, ништа ново - Србија је поражена, славе се победе, а ми добијамо „нове патриоте“ којима је то потребно ради јачања позиције на унутрашњополитичкој сцени.

По чаршији се већ неколико месеци спекулише да је млади министар виђен као нови премијер у „реконструисаној“ влади или чак и као будући наследник председника

Тадића. Да би био прихватљив за улогу човека коме се могу дати кључне позиције у држави, мора се мало порадити и на његовој промоцији потенцирајући његову одлучну патриотску оријентацију. Кад се ствари тако поставе, следећи је корак „прављење медијског хероја“ са пар ефектних потеза, оштрих изјава и агресивнијих поза, те се онда та прича максимално експлоатише. Таквом медијском стратегијом се у великој мери мења однос јавности према министру спољних послова и он постаје толико популаран да „прети“ да у наредном периоду угрози рејтинг свог бившег наставника, а садашњег председника. То на неки начин и потврђују и новија истраживања јавног мњења која додуше могу бити и у функцији министрове промоције као „новог патриотског политичара“.

Како објаснити неподношљиву лакоћу креирања „нових лидера“ или трансформације имица постојећих. Пре свега доминацијом демократа у медијској сфери у којој готово и да нема критике на рад врха власти, па тако и на рачун министра. Затим, ту је и вешто коришћење медија од стране провладиних спин доктора, те тима који стоји у логистици министра Јеремића. Затим, оно што омогућује овако лак успех ове „операције“ јесте чињеница да је наш народ уморан од пораза и понижења па је жељан одлучније патриотске политике те да је спреман да „прогута“ и овакве симулације које остају на вербалном нивоу. На крају, имамо и прилично немушту и слабу опозицију (која се више својим јадима бави) и која нема снаге и вештине да угрози ову и овакве медијске симулакруме. На крају, чини се и да су до сада многи из власти и опозиције потцењивали значај и амбицију министра Јеремића, па се нису много бавили њиме и његовим радом. Осим тога, рад министра спољних послова није у жижи политичке дебате, а са друге стране оставља могућност да се ефектнијим изјавама и „конфликтима“ са онима који су код нас неомиљени ојача свој рејтинг у домаћој јавности. Што је како видимо и ефикасно одрађено.

Да је реч о једној добро постављеној медијској кампањи потврђује и чињеница да је одмах после првих наговештаја о томе да би министар могао постати и премијер у „реконструисаној влади“ кренула и прича како је министар наводно непопуларан „у делу западних дипломатских кругова“ (каква езотерична формулација) због својих патриотских изјава. Ту је, „као поручен“ дошао и Јелко Кацин који је рекао да га је стид због министрових изјава у којима критикује ЕУ и европске институције. Кад се види шта је министар рекао – да је Србију ЕУ ставила на лед и да нам ништа не помажу – стварно је смешна таква реакција. Кад после Кацина и Пешчаник припомогне јачању патриотског имица младог министра спољних послова, својим „и нас је срамота Јеремића“ онда је слика потпуна. Јер кога „не воле“ у западним дипломатским круговима који непрекидно уцењују и притискају Србију (а нарочито Јелко Кацин који већ говори како је федерализација Србије кроз статут Војводине неформални услов евроинтеграција) и кога таргетира

Пешчаник

– тај мора да је „прави патриота“. Шта ћеш боље препоруке за просечног медијског

конзумента у Србији.

Осим тога и у медијима који су важили за умерено патриотске попут НИН-а (Горислав Папић, Западнак на мети Запада; 27.11.2008) су се појавили пажљиво срочени текстови који од младог министра праве новог хероја српске политике који „не сагиње главу пред Хрватском“. То нас подсети на оно Милошевићево „Србија се сагињати неће“ као у осталом и већ споменуто представљање историјских пораза у ко-зна-какве победе. Политичке гарнитуре се мењају али континуитет губитничке политике која живи у одбијању реалност о(п)стаје. Поред тога, јавност Страдије се као и онда заводи и обмањује, додуше данас много вештије но у Милошевићево време. Нажалост, чини се да је то готово једини напредак који је наша земља доживела.